

Elizabeth
Strout

Lucy
pri mori

INAQUE

Štvrté pokračovanie knihy
Volám sa Lucy Bartonová

Preklad
Lucia Halová

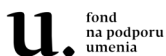

Elizabeth Strout

Lucy pri mori

Preklad tejto knihy vo forme štipendia podporil
z verejných zdrojov Fond na podporu umenia.

Elizabeth Strout
LUCY BY THE SEA

COPYRIGHT © Elizabeth Strout 2022

This translation published by arrangement with Random House,
an imprint and division of Penguin Random House LLC

TRANSLATION © Lucia Halová 2023

COPYEDITING Martina Kubealaková, Ivan Adamec

COVER © Barbora Šajgalíková

COVER ILLUSTRATION © Ema Baková

SLOVAK EDITION © Inaque 2023

ISBN 978-80-8207-241-2

ISBN E-BOOK 978-80-8207-242-9

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie
kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme
alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Elizabeth Strout

Lucy pri mori

Pokračovanie románu
Volám sa Lucy Bartonová

INAQUE

*Môjmu manželovi Jimovi Tierneymu
A môjmu zaťovi Willovi Flyntovi
Venujem im s láskou*

PRVÁ KNIHA

JEDEN

1

Ako mnohí, ani ja som nevidela, čo sa blíži.

Ale William je vedec, vedel, že sa to blíži, a vedel to skôr než ja, to tým chcem povedať.

William je môj prvý manžel, boli sme svoji dvadsať rokov a asi rovnako dlho sme rozvedení. Zostali sme kamarátmi, občas sa s ním vídam, obaja sme bývali v New Yorku, kam sme kedysi prišli, keď sme sa vzali. Ale keďže mne zomrel (druhý) manžel a jeho opustila (tretia) manželka, za posledný rok sme sa stretávali častejšie.

Približne v čase, keď Williama opustila jeho tretia manželka, zistil, že má v Maine nevlastnú sestru, našiel ju na webstránke, kde sa dá vystopovať rodinný pôvod. Celý život si myslel, že je jedináčik, takže ho to ohromne prekvapilo a požiadal ma, aby som s ním šla na dva dni do Maine a pomohla mu nájsť ju, tak sme šli, ale tá žena – volá sa Lois Bubarová –, nuž, ja som sa s ňou zoznámila, ale nechcela sa stretnúť s Williamom, a ten sa preto cítil naozaj hrozne. Na našej ceste do Maine sme odhalili aj veci o Williamovej matke, z ktorých zostal úplne zhrozený. Aj ja.

Vyšlo najavo, že jeho matka pochádzala z neuveriteľne chudobných pomerov, z ešte horších podmienok než ja.

Ide o to, že dva mesiace po našom výlete do Maine ma William požiadal, aby som s ním šla na Kajmanie

ostrovy, kam sme chodievali s jeho matkou Catherine pred mnohými a mnohými rokmi, a chodievali sme tam s ňou aj s našimi dcérami, keď boli ešte malé. V deň, keď prišiel za mnou do bytu, aby sa ma opýtal, či s ním pôjdem na Kajmanie ostrovy, si oholili husté fúzy a ostrihal bujnú šedivú hrivu veľmi nakrátko – až neskôr som si uvedomila, že ho k tomu zrejme viedlo odmietnutie Lois Bubarovej plus všetko, čo sa dozvedel o svojej matke. Vtedy mal sedemdesiatjeden rokov, ale podľa mňa upadol do akejsi krízy stredného veku či skôr staršieho veku, veď sa od neho odsťahovala jeho oveľa mladšia manželka a zobrala so sebou ich desaťročnú dcéru, potom ho jeho nevlastná sestra nechcela spoznať a navyše zistil, že jeho matka nebola tým, za koho ju považoval.

A tak som išla: začiatkom októbra som s ním odletela na tri dni na Kajmanie ostrovy.

A bolo to čudné, ale pekné. Mali sme oddelené izby a boli sme k sebe milí. William zostal mlčanlivejší než zvyčajne a čudný bez svojich fúzov. Ale občas pohládil hlavou dozadu a schutil sa zasmial. Správali sme sa k sebe dôsledne zdvorilo, takže to pôsobilo trochu zvláštne, ale milo.

Lenže po návrate do New Yorku mi chýbal. A chýbal mi aj David, môj druhý manžel, ktorý zomrel.

Naozaj mi obaja chýbali, hlavne David. V mojom byte vládlo také ticho!

Som spisovateľka a na jeseň mi vyšla kniha, takže po návrate z Kajmaních ostrovov som mala veľa cestovať po krajine a aj som cestovala; to bolo koncom októbra. Začiatkom marca som mala ísť do Talianska a Nemecka, ale v decembri – čo bolo fakt divné – som sa roz-

hodla, že tam nepôjdem. Nikdy neruším knižné turné a vydavatelia sa nepotešili, ale nemienila som nikam ísť. Ako sa blížil marec, ktosi povedal: „Dobre, že si nešla do Talianska, majú tam ten vírus.“ A vtedy som si ho všimla. Myslím, že vtedy prvýkrát. A ani by mi nenapadlo, že sa niekedy dostane do New Yorku.

Ale Williamovi áno.

2

Ukázalo sa, že v prvý marcový týždeň William zavolať našim dcéram Chrissy a Becke a požiadal ich – poprosil –, aby odišli z mesta; obe žili v Brooklyne. „Ale matke ešte nič nehovorte, len odíďte, prosím vás. Ja to s ňou vybavím.“ A tak mi nič nepovedali. Čo je zaujímavé, lebo som presvedčená, že som si s dievčatami blízka, podľa mňa bližšia než William. Ale počúvli ho. Chrissin manžel Michael, ktorý pracuje v oblasti financií, ho naozaj počúvol a s Chrissy sa dohodli, že pôjdu do Connecticutu do domu jeho rodičov – tí boli na Floride, takže Chrissy s Michaelom mohli zostať v ich dome –, ale Becky cúvla, vraj jej manžel odmieta odísť z mesta. Obe vraveli, že chcú, aby som vedela, čo sa deje, a ich otec odvetil: „O vašu matku sa postarám, sľubujem, ale vy okamžite odíďte z mesta.“

O týždeň nato mi William zavolať a všetko mi vysvetlil, no nevystrašil ma, iba zmiatol: „Naozaj odchádzajú?“ opýtala som sa a mala na mysli Chrissy s Michaelom a William potvrdil, že áno. „Onedlho budú všetci pracovať z domu,“ pokračoval a ja som tomu stále nerozumela. Dodal: „Michael má astmu, takže musí byť ešte opatrnejší.“

„Ale veď nemá až takú vážnu astmu,“ namietla som a po chvíľke ticha William povedal: „Dobre, Lucy.“

***

Neskôr mi oznámil, že jeho starý priateľ Jerry chytil vírus a je na ventilátore. Aj Jerryho žena ho chytila, ale tá je doma. „Ach, Wilko, to ma mrzí!“ No stále mi nedochádzal celý význam toho, čo sa deje.

Zvláštne, ako myseľ nechápe, až kým naozaj nemusí.

William mi zavolať na druhý deň a oznámil, že Jerry zomrel. „Lucy, dovoľ, aby som ťa zobral preč z mesta. Nie si najmladšia, si kosť a koža a vôbec necvičíš. Si riziková. Takže po teba prídem a vyrazíme.“ Ešte dodal: „Iba na niekoľko týždňov.“

„Ale čo Jerryho pohreb?“

„Lucy, žiadny pohreb nebude. Sme... sme v keli.“

„Kam preč z mesta?“ chcela som vedieť.

„Prосто preč z mesta.“

Povedala som mu, že mám dohodnuté stretnutia, mala som ísť za účtovníkom a ku kaderníčke. William mi vysvetlil, že mám zavolať účtovníkovi a dohodnúť si skorší termín, zrušiť kaderníčku a pripraviť sa, že o dva dni vyrazíme.

Nemohla som uveriť, že Jerry zomrel. Myslím to úprimne, že som tomu vôbec nemohla uveriť. Nevidela som ho niekoľko rokov, tak azda preto. Nemohla som pochopiť, že Jerry zomrel. Bol jedným z prvých ľudí, ktorí v New Yorku zomreli na vírus; to som vtedy nevedela.

No vybavila som si skorší termín u účtovníka aj u kaderníčky, a keď som šla k účtovníkovi, vyviezla som sa malým výťahom: zastavuje na každom poschodí, účtovník je na pätnástom a ľudia sa natlačia dnu, držia si svoje papierové poháriky s kávou a dívajú sa do zeme, až kým nevystúpia, poschodie za poschodím. Mój účtovník je zavalitý, statný muž presne v mojom veku a odjakživa

sa máme radi; asi to znie čudne, keďže sa nestretávame spoločensky, ale svojím spôsobom patrí medzi mojich veľmi obľúbených ľudí, za tie roky bol ku mne veľmi láskavý. Len čo som vstúpila do jeho kancelárie, zvolal: „Odstup“ a zamával mi, takže som pochopila, že sa neobjímame ako vždy. Žartoval o víruse, ale videla som, že je z neho nervózny. Na konci schôdzky mi navrhol: „Dolu sa zvez nákladným výťahom, ukážem ti, kde je. Budeš ho mať celý pre seba.“ Prekvapil ma a odmietla som, Nie, netreba. Po chvíľke dodal: „Dobre, tak sa maj, Lucy B.“ a poslal mi vzdušné bozky; zviezla som sa obyčajným výťahom a vyšla som na ulicu. „Uvidíme sa koncom roka,“ prehodila som ešte, pamätám si, že som to povedala. A odviezla som sa metrom ku kaderníčke.

Nikdy som nemala rada ženu, ktorá mi farbí vlasy – zbožňovala som tú, čo mi ich farbila celé roky, ale odsťahovala sa do Kalifornie, a ženu, ktorá to po nej prebrala, som si nikdy neoblúbila. A už vôbec som ju nemala rada v ten deň. Bola mladá, mala malé dieťa, nového frajera a ja som vtedy pochopila, že svoje dieťa nelúbi, že je chladná, a pomyslela som si: K tebe sa už teda nevrátim.

Pamätám si, že som si to pomyslela.

Neskôr v mojom dome som vo výťahu stretla muža, vravel mi, že sa práve vybral do telocvične na druhom poschodí, ale bola zavretá. Očividne ho to prekvapilo. „Pre ten vírus,“ dodal.

Večer mi zavola William a oznámil: „Lucy, zajtra ráno ťa vyzdvihnem a odchádzame.“

Čudné, vôbec som sa nevyplašila, ale aj tak ma prekvapilo jeho naliehanie. „Ale kam pôjdeme?“ opýtala som sa.

„Na pobrežie v Maine.“

„Maine?“ nechápala som. „To myslíš vážne? Vraciame sa do Maine?“

„Všetko ti vysvetlím,“ odvetil. „Prosím ťa, len sa nachystaj.“

Zvolala som dievčatám, čo ich otec navrhol, a obe na to reagovali: „Len na niekoľko týždňov, mami.“ Hoci Becka sa nikam nechystala. Jej manžel – volá sa Trey a je básnik – chcel zostať v Brooklyne a ona sa rozhodla zostať s ním.

3

William sa ukázal na druhý deň ráno, vyzeral už viac ako pred rokmi, dorastali mu vlasy a vracali sa mu fúzy – prešlo päť mesiacov, odkedy si ich oholil –, ale ešte ani zďaleka nevyzerali ako kedysi a zdal sa mi zvláštny. Všimla som si, že vzadu na hlave má plešinku, presvitla mu tam ružová koža. A celkovo pôsobil čudne. Stál v mojom byte s úzkostným výrazom, akoby som sa nehýbala dosť rýchlo. Sadol si na gauč a vzdychol: „Lucy, prosím ťa, môžeme už ísť?“ Tak som nahádzala nejaké oblečenie do fialového kufra a nechala som špinavý riad od raňajok. Žena, ktorá mi pomáha upratať, Marie, mala prísť na druhý deň a ja som jej nerada nechávala špinavý riad, ale William už vážne chcel odísť. „Vezmi si pas,“ nariadil mi. Pozrela som sa naňho. „Načo mi asi tak bude pas?“ Pokrčil plecami. „Možno pôjdeme do Kanady.“ Šla som si po pas, vzala som laptop do ruky, ale položila som ho naspäť. William to okomentoval: „Lucy, vezmi si počítač.“

„Nie, na niekoľko týždňov ho nebudem potrebovať. Postačí mi iPad.“

„Podľa mňa by si si mala zobrať aj počítač,“ nedal sa. Ale nezobrala som ho.

William zobral laptop zo stola a zbalil ho.

Zviezli sme sa výťahom a odtiahla som si kufor

k jeho autu. Mala som na sebe nový jarný kabát, kúpila som si ho nedávno. Bol tmavomodro-čierny, dievčatá ma naň presvedčili, keď sme pred pár týždňami boli u Bloomingdala.

4

Toto som nevedela v to marcové ráno: nevedela som, že už nikdy neuvidím svoj byt. Nevedela som, že jeden človek z mojich priateľov a jeden z mojich príbuzných zomrie na vírus. Nevedela som, že môj vzťah s dcérami sa zmení tak, ako som nikdy nepredpokladala. Nevedela som, že celý môj život sa zmení na čosi nové.

Tieto veci som nevedela v to marcové ráno, keď som s malým fialovým kufrom na kolieskach kráčala k Williamovmu autu.

5

Keď sme odchádzali z mesta, pozorovala som narcisy pri mojom dome a rozkvitnuté stromy pri Gracie Mansion; slnko príjemne hrialo, po chodníku chodili ľudia a ja som si pomyslela: Ach, aký krásny svet, aké krásne mesto! Vyšli sme na Rooseveltovu so zvyčajnou hustou premávkou, naľavo hrala skupinka mužov basketbal na malom ihrisku obohnanom pletivom.

Len čo sme vyšli na diaľnicu cez Bronx, William mi oznámil, že nám prenajal dom v mestečku menom Crosby – na pobreží –, žije tam Bob Burgess, exmanžel Pam Carlsonovej spred mnohých rokov, a ten ho pre nás našiel. S Pam Carlsonovou mal William dlhé roky občasný románik, ale na tom nezáleží. Teda teraz, tak to myslím, dnes už na tom nezáleží. Ale Pam sa s Williamom naďalej priateli, a aj so svojím exmanželom Bobom, ktorý je očividne miestny právnik, a žena, ktorej dom patrí, ho nedávno ponúkla na predaj: zomrel jej

manžel, ona odišla bývať do domova dôchodcov a požiadala Boba, aby jej spravoval majetok. Bob vravel, že môžeme bývať v dome, nájomné nedosahovalo ani štvrtinu z ceny nájomného v mojom byte v New Yorku a William má aj tak peniaze.

„Na ako dlho?“ opýtala som sa znova.

Zaváhal. „Asi iba na niekoľko týždňov.“

Keď na to spomínam, je naozaj čudné, ako som absolútne netušila, čo sa deje.

V predchádzajúcich mesiacoch som bola akási skľúčená. Rok predtým mi zomrel manžel, navyše na konci knižného turné bývam často zronená a vtedy som to prežívala horšie, lebo som z ciest už nemohla zavolať Davidovi. To bolo pre mňa na čítačkách najťažšie: že som sa nemohla každý deň porozprávať s Davidom.

Jedna moja priateľka spisovateľka – volá sa Elsie Watersová a jej manžel zomrel tesne predtým ako mne David, čo nás ešte väčšmi zblížilo – ma nedávno pozvala na večeru a ja som jej vtedy odpovedala, že som veľmi unavená. To nič, odvetila, oddychni si a stretneme sa niekedy inokedy.

Aj to si budem navždy pamätať.

V istej chvíli William zastavil natankovať, a keď som sa obzrela na zadné sedadlo, zbadala som tam voľačo, čo vyzeralo ako chirurgické rúška v priesvitných plastových vrecúškach, a tiež krabičku gumených rukavíc. „Čo je to?“ opýtala som sa.

„Tým sa netráp,“ odvetil William.

„Ale načo to máš?“ chcela som vedieť a on znova: „Tým sa netráp, Lucy.“ Ale neušlo mi, že si navliekol rukavicu, skôr než chytil tankovaciú pištoľ. Napadlo mi, že to prehádza, v podstate som prevrátila oči, ale nijako som to nekomentovala.

***

Tak sme sa v ten deň s Williamom viezli do Maine, bola to dlhá slnečná cesta a nespomínam si, že by sme sa veľmi rozprávali. William si robil starosti, že Becka zostala v meste, v Brooklyne. „Vravel som jej, že im dám peniaze, aby mohli ísť do domu v Montauku, ale nechcú.“ A dodal: „Becka bude čoskoro pracovať z domu, uvidíš.“ Becka je mestská sociálna pracovníčka, namietla som, že si neviem predstaviť, ako by mohla pracovať z domu, no William len pokrútil hlavou. Beckin manžel Trey vyučuje poéziu – ako asistent – na Newyorskej univerzite a pri ňom som si tiež za svet nedokázala predstaviť, ako by mohol pracovať z domu. Ale nič som nepovedala. Myslím, že mi to istým spôsobom nepripadalo skutočné, lebo – čo je zvláštne – som sa vôbec neznepokojovala.

6

Keď sme konečne zišli z diaľnice v Maine a zamierili do mestečka Crosby, zrazu sa veľmi zatiahlo; zložila som si slnečné okuliare a všetko sa mi videlo veľmi hnedé a pochmúrne, čo vlastne pôsobilo zaujímavo: v tráve, okolo ktorej sme sa viezli, som rozoznávala veľa odtieňov hnedej; vládol tam zvláštny pokoj. V Crosby stojí veľký biely kostol na malom kopci, majú tam tehlové chodníky a biele domy obité doskami, ale aj niekoľko tehlových. Dalo sa povedať, že mestečko je istým spôsobom pekné, ak človek rozmýšľa v takýchto kategóriách.

Ja nie.

Zastavili sme sa u Boba Burgessa – pri tehlovom dome v centre mesta. Okolo stáli sivé chudulinké stromy, aj obloha bola zamračená – Bob vyšiel von a zastal na príjazdovej ceste ďalej od auta. Bol to veľký muž so šedivými vlasmi, mal na sebe džínsovú košeľu a džínsy, čo na ňom viseli, stál tam a skláňal sa, aby nás videl –